

KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 12.3.2021 r.
JOIN(2021) 5 final

WSPÓLNE SPRAWOZDANIE DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**Specjalny Region Administracyjny Makau:
Sprawozdanie roczne za 2020 r.**

WSPÓLNE SPRAWOZDANIE DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

SPECJALNY REGION ADMINISTRACYJNY MAKAU:

SPRAWOZDANIE ROCZNE ZA 2020 R.

Streszczenie

Od czasu gdy w 1999 r. Makau zostało przekazane Chińskiej Republice Ludowej, Unia Europejska i jej państwa członkowskie uważnie obserwują zmiany polityczne i gospodarcze zachodzące w Specjalnym Regionie Administracyjnym Makau w ramach zasady „jeden kraj, dwa systemy”. UE popiera zasadę „jeden kraj, dwa systemy” i jej wdrażanie, a niniejsze sprawozdanie roczne na temat zmian zachodzących w Makau sporządzono zgodnie z zobowiązaniem podjętym wobec Parlamentu Europejskiego w 1997 r.

W 2020 r. zasada „jeden kraj, dwa systemy” była w dalszym ciągu wdrażana, jak przewidziano w ustawie zasadniczej Makau.

Prawa i podstawowe wolności ludności Makau nadal były zasadniczo przestrzegane oraz utrzymywano praworządność zgodnie z zasadą „jeden kraj, dwa systemy”. W mediach Makau nadal wyrażano szerokie spektrum poglądów, choć zaniepokojenie budzi coraz większa autocenzura.

Mimo że ustawa zasadnicza ani inne akty ustawodawcze nie przewidują wprowadzenia wyborów powszechnych, UE zachęca władze Makau do promowania większego zaangażowania społeczeństwa w wybór premiera oraz Zgromadzenia Ustawodawczego.

Na froncie gospodarczym rząd podjął skuteczne działania w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się COVID-19, ale gospodarka Specjalnego Regionu Administracyjnego poważnie ucierpiała w wyniku pandemii, a PKB gwałtownie spadł. Wynika to w dużej mierze z faktu, że pomimo wysiłków rządu na rzecz dywersyfikacji gospodarka Makau nadal w dużej mierze opiera się na sektorze gier hazardowych i turystyki. Ograniczenia związane z podróżowaniem sprawiły, że w 2020 roku Region odwiedziła rekordowo niska liczba turystów.

Poczyniono pewne postępy legislacyjne w ważnych kwestiach społecznych, takich jak płaca minimalna, urlop macierzyński i ojcowski oraz przepisy regulujące działalność agencji pośrednictwa pracy.

Chociaż rząd wprowadził środki wsparcia dla ludności i przedsiębiorstw, a kondycja rynku pracy utrzymała się na dobrym poziomie, ożywienie gospodarcze w Specjalnym Regionie Administracyjnym będzie w dużej mierze zależało od tego, kiedy i w jakiej liczbie do Makau powrócą turyści z Chin kontynentalnych. W dłuższej perspektywie najważniejszymi strategiami pozostają dywersyfikacja gospodarcza i integracja regionalna.

I. Zmiany polityczne i społeczne

W trakcie roku nie zaszły żadne istotne zmiany na wyższych stanowiskach w rządzie Makau.

Bezpieczeństwo narodowe pozostawało istotną kwestią w narracji rządu Makau i rząd centralny zachęcał do dostosowania mechanizmów prawnych i mechanizmów egzekwowania prawa w celu zapewnienia ochrony bezpieczeństwa narodowego. W październiku policja sądowa utworzyła nową jednostkę ds. bezpieczeństwa narodowego, składającą się z wydziału informacyjnego, wydziału dochodzeniowego, wydziału wsparcia operacyjnego, wydziału spraw ogólnych, wydziału zapobiegawczo-dochodzeniowego ds. przestępstw o charakterze terrorystycznym oraz wydziału cyberbezpieczeństwa. W dniu 16 listopada premier zapowiedział w swoim orędziu politycznym, że rząd opracuje ustawę o ochronie dokumentów poufnych i sporządzi szczegółowy plan dotyczący bliżej nieokreślonych nowych procedur w kontekście ustawy o bezpieczeństwie narodowym. Obecnie nic nie wskazuje na to, aby istniały plany skopiowania podejścia przyjętego w Hongkongu, polegającego na ustanowieniu w Specjalnym Regionie Administracyjnym Makau kontynentalnego aparatu ścigania.

Premier ogłosił szereg reform administracji publicznej. Zapowiedział plany restrukturyzacji pierwszej grupy urzędów, w tym połączenia Urzędu ds. Edukacji i Spraw Młodzieży oraz Urzędu ds. Szkolnictwa Wyższego. Rząd zobowiązał się do usprawnienia cyfrowego sprawowania rządów oraz do poprawy mechanizmu rekrutacji urzędników służby cywilnej.

Poczynił też kroki w celu wzmocnienia ochrony praw pracowniczych. W dniu 16 kwietnia Zgromadzenie Ustawodawcze przyjęło ustawę o płacy minimalnej pracowników, która weszła w życie w dniu 1 listopada i jest to pierwsza tak kompleksowa ustawa o płacy minimalnej przyjęta w Makau. Ustawa przewiduje, że pracownicy w sektorze prywatnym – z wyjątkiem pomocników domowych i pracowników niepełnosprawnych – muszą otrzymywać ustawową płacę minimalną wynoszącą 32 MOP za godzinę. Płaca minimalna będzie poddawana przeglądowi co dwa lata, a ponadto rząd zadeklarował, że będzie wyrównywał wszelkie braki w wynagrodzeniach osób z niepełnosprawnościami.

Premier wskazał, że rząd wprowadzi przepisy dotyczące związków zawodowych, aby chronić prawa pracowników, po tym jak wielokrotnie odrzucono środki proponowane przez prodemokratycznych posłów.

Nowa ustawa regulująca działalność agencji pośrednictwa pracy, uchwalona dnia 4 września, wejdzie w życie w marcu 2021 r. Ustawa ma na celu ochronę zarówno potencjalnych pracowników, jak i pracodawców, ze szczególnym uwzględnieniem osób przyjeżdżających do pracy z zagranicy. Na przykład opłata pobierana od potencjalnych pracowników nie powinna przekraczać połowy ich pierwszego miesięcznego wynagrodzenia podstawowego, określonego w umowie o pracę.

W 2020 r. wydłużono ustawowy urlop macierzyński z 56 do 70 dni. W nowych przepisach ustanowiono również pięć dni urlopu ojcowskiego w porównaniu z wcześniej obowiązującymi dwoma dniami urlopu bez wynagrodzenia. Przepisy Makau w zakresie macierzyństwa i ojcostwa nadal są jednak mało korzystne w porównaniu ze standardami światowymi.

Nowy system mieszkalnictwa publicznego zaczął obowiązywać w sierpniu i przyczynił się do poprawy warunków życia w ponad 2 200 objętych nim gospodarstwach domowych. Zmianą ustawy o mieszkalnictwie przystępnym cenowo dostosowano proces składania wniosków

w ramach programu mieszkań komunalnych (Home Ownership Scheme) i ustanowiono nowy system odsprzedaży. Przewidziano również dodatkowe mieszkania subwencionowane.

Rząd Specjalnego Regionu Administracyjnego Makau podjął szybkie i zdecydowane działania w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się COVID-19, m.in. nakazano kasynom zawiesić działalność na dwa tygodnie w lutym i wprowadzono środki ochronne po wznowieniu przez nie działalności. Społeczeństwu udostępniono ponad 20 mln maseczek po przystępnych cenach w ramach programu rządowego. Zmodyfikowano zasady wjazdu do Makau w celu zapobieżenia przypadkom zawleczonym w początkowym okresie pandemii; od dnia 25 marca zakazano wjazdu do Makau przyjeżdżającym z zagranicy osobom niebędącym mieszkańcami regionu. W dniu 4 lutego zawieszono połączenia promowe między Hongkongiem a Makau; w dniu 5 kwietnia zawieszono do odwołania przewozy autobusowe między Makau a Hongkongiem.

Od sierpnia władze Chin kontynentalnych wznowiły wydawanie wiz umożliwiających mieszkańcom Chin podróżowanie do Makau w celach rekreacyjnych. Ogółem w wyniku pandemii COVID-19 odnotowano 46 potwierdzonych przypadków zachorowań i nie odnotowano żadnego zgonu.

W październiku, w przemówieniu wygłoszonym podczas ceremonii otwarcia roku sądowego 2020/2021, prezes Sądu Najwyższego (Court of Final Appeal) Makau odniósł się do wyzwań stojących przed systemem prawnym Specjalnego Regionu Administracyjnego. Podkreślił on ciągły wpływ systemu portugalskiego w kontekście wdrażania zasady „jeden kraj, dwa systemy”, wyrażając jednocześnie pogląd, że Makau i Portugalia różnią się pod względem standardów etycznych, wartości moralnych, zwyczajów i kultury.

Rząd kontynuuje instalowanie dużej liczby kamer monitorujących – według oficjalnych planów do 2028 roku ma ich być 4 200. Władze twierdzą, że taki nadzór jest uzasadniony, ponieważ wspiera zwalczanie przestępczości.

Prawa, wolności i równość szans

Prawa, podstawowe wolności i praworządność nadal były zasadniczo przestrzegane w zakresie, w jakim są one wpisane w ustawę zasadniczą Makau, oraz zgodnie z zasadą „jeden kraj, dwa systemy”.

Nadal nie podejmuje się żadnych kroków w celu powołania niezależnego organu, który działałby na rzecz ochrony praw człowieka, w odpowiedzi na zalecenia Komitetu ONZ przeciwko Torturom z grudnia 2015 r.

Wolność prasy była ogólnie szanowana, chociaż autocenzura jest cechą charakterystyczną krajobrazu medialnego. W dniu 18 marca Stowarzyszenie Prasy Portugalskiej i Angielskiej w Makau (AIPIM) wydało oświadczenie, w którym wyraziło zaniepokojenie z powodu uwzględnienia Makau i Hongkongu w decyzji rządu centralnego o zakazie pracy w Chinach dla amerykańskich dziennikarzy z trzech amerykańskich mediów. W oświadczeniu AIPIM wyrażono również obawy dotyczące negatywnego wpływu eskalacji napięć między Stanami Zjednoczonymi a Chinami na wolność prasy.

Przedwczesne zamknięcie bez wyjaśnienia wystawy World Press Photo 2020 w październiku spotkało się z głosami zaniepokojenia, w tym ze strony AIPIM. Na wystawie znalazły się obrazy przedstawiające niepokoje społeczne w Hongkongu. AIPIM stwierdziło, że „jeśli wynika [to] z presji związanej z niektórymi fotografiami będącymi częścią wystawy, uważamy to za poważny i niepokojący incydent, który sygnalizuje ograniczanie wolności wypowiedzi”.

Wolność zgromadzeń była nadal ogólnie przestrzegana w Makau, **choć pandemia COVID-19 wywarła wpływ na korzystanie z różnych swobód**. Stowarzyszenie Dziennikarzy Makau (AJM) stwierdziło, że departamenty rządowe nie powinny były odwoływać wszystkich konferencji prasowych ze względu na pandemię COVID-19. Grupa wezwała Rządowe Biuro Informacji do zrównoważenia potrzeby swobodnego przepływu informacji z potrzebą walki z epidemią.

Siły policyjne bezpieczeństwa publicznego odrzuciły wniosek Unii Rozwoju Demokratycznego o zorganizowanie dorocznego czuwania przy świecach w celu upamiętnienia stłumienia protestów na placu Tiananmen, powołując się na obawy dotyczące rozprzestrzeniania się COVID-19. Odrzucono również osobny wniosek o zorganizowanie wystawy fotograficznej. W nocy 4 czerwca zatrzymano dwie córki prodemokratycznego posła Au Kam Sana pod zarzutem zorganizowania nielegalnego zgromadzenia. W sprawozdaniu przedłożonym Komitetowi Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych organizacja pozarządowa Macau Conscience wyraziła zaniepokojenie, że rząd wykorzystuje obawy dotyczące zdrowia publicznego, aby zakazać wszelkich form wydarzeń upamiętniających.

Makau nie wdrożyło skutecznie **zasad wolności zrzeszania się i rokowań zbiorowych** przewidzianych w konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP). UE w dalszym ciągu zachęca Makau, by to zrobiło, m.in. za pośrednictwem planowanych przepisów dotyczących związków zawodowych.

Makau w dalszym ciągu podejmuje starania, aby rozwiązać problem **handlu ludźmi**. Makau zostało jednak umieszczone na amerykańskiej liście zagrożeń na poziomie 2, a w sprawozdaniu rocznym Departamentu Stanu odnotowano, że Makau nie osiągnęło w pełni minimalnych standardów w zakresie eliminacji handlu ludźmi oraz że władze lokalne nie wykazały większych starań w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym. UE jest gotowa zacieśnić współpracę z Makau w tej dziedzinie.

Makau nie przyjęło jeszcze kompleksowych przepisów w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji. Zaniepokojenie nadal budzi **dyskryminacja ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową**, zwłaszcza w zakresie zatrudnienia, edukacji i opieki zdrowotnej.

Makau w dalszym ciągu walczy z problemem **korupcji**, m.in. za pomocą działań Komisji ds. Zwalczania Korupcji (CCAC). Roczne sprawozdanie CCAC, opublikowane w maju 2020 r., zawiera szczegółowe informacje na temat pracy tego organu w zakresie zwalczania korupcji w sektorze publicznym i prywatnym. Premier zobowiązał się do zwiększenia świadomości ludzi na temat uczciwych wyborów oraz do dopilnowania, aby wybory do 7. Zgromadzenia Ustawodawczego (które mają się odbyć w 2021 r.) zostały przeprowadzone w uczciwym, sprawiedliwym, otwartym i wolnym od korupcji otoczeniu.

II. Zmiany gospodarcze

Pandemia COVID-19 wywarła ogromny wpływ na gospodarkę Makau. Chociaż rządowi udało się utrzymać pandemię w Specjalnym Regionie Administracyjnym pod kontrolą, ograniczenia związane z podróżowaniem i ograniczenia dotyczące zdrowia – zarówno w Makau, jak i w Chinach – oznaczały, że przez większą część roku zaledwie bardzo ograniczona liczba osób odwiedziła największe na świecie centrum gier hazardowych.

W rezultacie PKB Makau zmniejszył się o 48,1 % w pierwszym kwartale, o 68 % w drugim kwartale i o 63,8 % w trzecim kwartale 2020 r. (rok do roku)¹. Nastąpił spadek przyjazdów turystycznych o 85 % w ciągu roku i tylko 5,9 mln odwiedzających wjechało do Regionu (w porównaniu z 39,4 mln w 2019 r.).

Tradycyjnie około 70 % turystów odwiedzających Makau pochodzi z Chin kontynentalnych, co oznacza, że ożywienie gospodarcze w Specjalnym Regionie Administracyjnym będzie w dużej mierze zależało od powrotu chińskich turystów. W pierwszej połowie 2020 r. wydawanie indywidualnych wiz dla Chińczyków z Chin kontynentalnych na wjazd do Makau zostało w dużej mierze zawieszone. Wydawanie wiz wznowiono etapami od sierpnia, a do połowy września wznowiono je dla całych Chin. Chociaż przyniosło to pewną poprawę w zakresie liczby przyjazdów, dane liczbowe z ostatniej części roku pozostawały znacznie poniżej poziomu tradycyjnie odnotowywanego w Makau i nie były wystarczające, aby zagwarantować solidne ożywienie gospodarcze.

Pomimo spowolnienia sytuacja na rynku pracy wciąż była dobra, a stopa bezrobocia wzrosła tylko umiarkowanie do 2,9 % w okresie wrzesień–listopad (z 1,7 % na koniec 2019 r.)². Inflacja przez pierwsze jedenaście miesięcy roku wyniosła 0,1 %.

Jeśli chodzi o budżet, rząd Makau musiał sięgnąć do rezerw, aby zrównoważyć dochody z wydatkami w roku budżetowym 2020, ze względu na jednoczesne osłabienie się gospodarki, spadek dochodów (w tym dochodów z podatku od gier) i wzrost wydatków publicznych. Sytuacja budżetowa Specjalnego Regionu Administracyjnego jest jednak nadal dobra, a dostępne rezerwy budżetowe są wciąż duże (607 mld MOP, tj. 63 mld EUR, na koniec października).

W przypadku przedsiębiorstw w Makau ograniczenia związane z wjazdem do Regionu i wyjazdem z niego spowodowały dodatkowe wyzwania operacyjne. Dotyczy to w szczególności przedsiębiorstw i mieszkańców z zagranicy, ponieważ obcokrajowcom spoza Chin kontynentalnych przez większą część roku w większości przypadków odmawiano wjazdu lub ponownego wjazdu do Makau.

Polityka gospodarcza

¹ Te i kolejne dane pochodzą z najnowszych statystyk dostępnych w chwili opracowywania niniejszego sprawozdania.

² Warto jednak zauważyć, że w Makau pracuje duża liczba pracowników niebędących rezydentami, którzy nie mają stałego miejsca zamieszkania w Makau (około 87 200 osób [przed wybuchem pandemii COVID-19](#)), i wielu z nich codziennie dojeżdża do pracy.

Ze względu na wyjątkowe okoliczności w 2020 r. skupiono się głównie na powstrzymaniu pandemii i wspieraniu gospodarki, co doprowadziło do przyjęcia szeregu pilnych środków. Rząd uruchomił program subsydiowania konsumpcji w wysokości 8 000 MOP (826 EUR) na mieszkańca, bony na opiekę zdrowotną o wartości 600 MOP (62 EUR) oraz dodatek w kwocie 15 000 MOP (1 550 EUR) dla kwalifikujących się lokalnych pracowników i osób samozatrudnionych. Zapewniono również płatne szkolenia i ulgę od podatku od wynagrodzeń dla pracowników. W przypadku przedsiębiorstw rząd tymczasowo złagodził kryteria kwalifikowalności do programu pomocy dla MŚP oraz uruchomił program dotacji na spłatę oprocentowania kredytów bankowych dla MŚP³. Zwolniono również przedsiębiorców z płacenia podatku turystycznego, obniżono podatek dochodowy i zniesiono różne opłaty. Program dotacji uruchomiono pod warunkiem, że firmy nie będą zwalniać pracowników przez określony czas. Łącznie środki te wyniosły szacunkowo 12 % PKB Specjalnego Regionu Administracyjnego w 2019 r.⁴

W dniu 16 listopada premier wygłosił **orędzie polityczne** na 2021 r. Wśród priorytetów znalazły się walka z epidemią – ukierunkowana zarówno na przypadki zawleczone, jak i na wszelkie przypadki ponownego wystąpienia wewnątrz regionu – i wspieranie odbudowy gospodarczej. Zważywszy na strukturę gospodarki, odbudowa w dużej mierze zależy od rozwoju sytuacji związanej z pandemią. W odniesieniu do rozwoju gospodarczego priorytetem nadal jest konsolidacja sektorów gier hazardowych i turystyki przy jednoczesnej dywersyfikacji gospodarki i wzmocnieniu współpracy regionalnej z Chinami kontynentalnymi. Pozostałe priorytety obejmują rozwój obszarów miejskich i reformę administracji publicznej

Jeśli chodzi o **dywersyfikację gospodarczą**, chociaż poczyniono postępy od czasu opublikowania pięcioletniego planu rozwoju (2016–2020), sektor gier hazardowych wciąż odpowiada za około połowę PKB Makau (w porównaniu z 63 % w 2012 r.)⁵. Gospodarka Specjalnego Regionu Administracyjnego również nadal opiera się w dużej mierze na turystach z Chin kontynentalnych. W orędziu politycznym powtórzono zatem cel, jakim jest dalsze wspieranie turystyki niezwiązanej z grami hazardowymi oraz rozwój sektora przemysłowego, branży konferencyjnej i wystawienniczej⁶, tradycyjnej medycyny chińskiej, sektora handlu i sektora usług finansowych. Udzielanie wsparcia małym i średnim przedsiębiorstwom oraz zachęcanie do innowacji również postrzega się jako mające podstawowe znaczenie dla osiągnięcia dywersyfikacji.

W odniesieniu do **usług finansowych** w Specjalnym Regionie Administracyjnym ma zostać utworzony rynek obligacji, a instytucje finansowe i ubezpieczycieli z Chin kontynentalnych zachęca się do zakładania regionalnych siedzib w Makau i rozszerzania działalności w krajach portugalskojęzycznych.

Poważnymi wyzwaniami pozostają **gospodarka o obiegu zamkniętym oraz polityka klimatyczna**. W 2020 roku rząd uruchomił nowy program recyklingu urządzeń

³Dotacja na spłatę oprocentowania w wysokości do 4 punktów procentowych rocznie na pożyczkę w wysokości do 2 mln MOP.

⁴ Źródło: MFW (<https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/%20Policy-Responses-to-COVID-19#M>).

⁵ Źródło: WTO (Przegląd polityki handlowej Makau przeprowadzony przez WTO, sprawozdanie Sekretariatu, listopad 2020 r.).

⁶ Według WTO liczba wydarzeń wzrosła o 50 % w latach 2012–2019, zanim branża silnie odczuła skutki pandemii.

elektronicznych i elektrycznych oraz zobowiązał się do wprowadzenia zakazu przywozu styropianowych naczyń w 2021 r.

Współpraca regionalna

Najważniejszym priorytetem dla rządu Makau pozostaje integracja z Chinami kontynentalnymi w ramach **obszaru metropolitalnego Guangdong–Hongkong–Makau**. W ramach obszaru metropolitalnego Makau dąży do ugruntowania swojej pozycji jako światowej klasy centrum turystycznego i rekreacyjnego oraz jako platformy współpracy w zakresie usług gospodarczych, handlowych i finansowych, w tym między Chinami i krajami portugalskojęzycznymi.

W czerwcu 2020 r. weszła w życie zmiana umowy o handlu usługami w ramach porozumienia o bliższej współpracy gospodarczej z Chinami kontynentalnymi (podpisana w listopadzie 2019 r.). Na jej mocy jeszcze bardziej zliberalizowano dostęp przedsiębiorstw z Makau do rynku Chin kontynentalnych w takich sektorach, jak usługi finansowe, prawne, księgowe, budowlane i inżynieryjne, kulturalne, turystyczne i dystrybucyjne.

Wraz z miastem Zhuhai Makau współuczestniczy w rozwijaniu wyspy **Hengqin** położonej na zachód od Makau w prowincji Guangdong. Wyspa zapewnia Makau dodatkowe grunty, które można wykorzystać do promowania dywersyfikacji gospodarczej i dalszej integracji Makau w ramach obszaru metropolitalnego. Mieszczą się tam kampus Uniwersytetu w Makau oraz różne obiekty służące rozwojowi przedsiębiorczości młodzieży, tradycyjnej medycyny chińskiej i innych branż. W 2020 roku przedstawiono propozycję utworzenia Strefy Intensywnej Współpracy Guangdong–Makau w Hengqin i powołano grupę zadaniową. Latem uruchomiono również nowy punkt kontroli granicznej, pozwalający na dogodniejsze przekraczanie granicy między Hengqin a Makau. Makau i Zhuhai podpisały porozumienie przyznające Makau grunty na realizację projektu mieszkaniowego dla obywateli Makau w Hengqin (projekt „Macao New Neighbourhood” (Nowe Osiedle Makau)), co przyczyniło się do dalszej integracji Makau z Chinami kontynentalnymi.

III. Stosunki dwustronne UE–Makau

W 2020 r. UE **pozostawała drugim co do wielkości partnerem handlowym Makau w zakresie towarów, po Chinach kontynentalnych**. UE pozostała największym źródłem przywozu, odpowiadającym za 31 % łącznego przywozu do Makau⁷. Z drugiej strony do Europy trafiło jedynie 1,6 % towarów wywożonych ze Specjalnego Regionu Administracyjnego i UE w dalszym ciągu utrzymuje długotrwałą nadwyżkę handlową z Makau. Wynika to z trwającego od lat stałego wzrostu zapotrzebowania Makau na towary przywozowe, któremu towarzyszy wzrost w sektorach gier hazardowych i turystyki, natomiast sektor wytwórczy Makau odpowiada już tylko za około 1 % PKB.

W 2020 r. dwustronny **handel towarami (dane za pierwsze 11 miesięcy)** spadł o 37,3 % i osiągnął wartość 702 mln EUR. Wartość wywozu z UE do Makau w tym okresie wyniosła 650 mln EUR, co stanowi spadek o 37,0 % w stosunku do roku poprzedzającego, czego wynikiem była nadwyżka w handlu w wysokości 599 mln EUR. Makau pozostaje rosnącym rynkiem zbytu dla europejskich towarów luksusowych; wywóz z UE obejmował głównie

⁷ Dane liczbowe dotyczące UE-27.

wysokiej klasy wyroby skórzane, odzież, zegarki i biżuterię, żywność i napoje oraz samochody.

UE jest trzecim co do wielkości zagranicznym inwestorem w Makau po Hongkongu i Chinach kontynentalnych (z wyłączeniem centrów *offshore*). Według statystyk Makau w 2019 r. UE odpowiadała za 5,2 % wszystkich bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Sama Portugalia odpowiada za 54 % unijnych inwestycji w Makau. Według Eurostatu wartość BIZ z UE-27 w Makau osiągnęła 342 mln EUR w 2019 r., zaś wartość BIZ z Makau w UE – 1,93 mld EUR.

Z powodu pandemii nie odbyło się **24. posiedzenie Wspólnego Komitetu UE–Makau**, które zaplanowano na 2020 r. Posiedzenie to ma się odbyć w pierwszej połowie 2021 r.

W grudniu 2020 r. **polityka handlowa Makau została poddana przeglądowi przeprowadzonemu przez Światową Organizację Handlu**. Makau zostało uznane za gospodarkę otwartą prowadzącą wolny handel, w której wszystkie mające zastosowanie taryfy utrzymywane są na poziomie 0 %, a handel zagraniczny (towarami i usługami) odpowiadał 117,1 % PKB w 2019 r. UE, jako główny partner handlowy Makau, z uwagą śledziła przegląd polityki handlowej i przedstawiła szereg pytań. UE zachęca Makau do przystąpienia do Porozumienia w sprawie zamówień rządowych WTO (GPA).

Pomimo trudnego roku Europejska Izba Handlowa w Makau (MECC) wraz z Europejską Izbą Handlową w Hongkongu (EuroCham HK) wspólnie koordynowały europejską reprezentację na międzynarodowych targach inwestycyjnych i handlu zagranicznego, które odbyły się w Makau w październiku.

W 2020 r. UE i Makau kontynuowały długotrwałą współpracę w zakresie szkolenia tłumaczy ustnych pomimo pandemii COVID-19. Pomoc pedagogiczna udzielona Instytutowi Politechnicznemu w Makau przez instruktorów z Dyrekcji Generalnej ds. Tłumaczeń Ustnych Komisji Europejskiej przybrała formę wirtualnych zajęć i zdalnych szkoleń, a także seminariów internetowych dla prowadzących kursy.

W marcu 2020 r. rząd Makau przedstawił sprawozdanie końcowe na temat **trzeciego programu współpracy Makau–UE w dziedzinie prawa**, obejmującego lata 2015–2019. Program ten przyczynił się do modernizacji i rozwoju systemu prawnego Makau, a UE i Makau prowadzą rozmowy na temat ewentualnej dalszej współpracy w tej dziedzinie.